

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ 17.08.2021 г.

"Връзки с обществеността"

Експерти алармират: До края на месеца новозаразените могат да стигнат 1600 на ден

- bgonair.bg

"Оттук нататък броят на новите случаи ще расте", каза математикът към БАН проф. Николай Витанов

Ръст на новозаразените с коронавирус се очаква в следващите дни. Специалистите очакват удвояване на случаите до края на месеца.

Въпреки мутациите: Имунизацията остава най-сигурната защита срещу Ковид-19

- bgonair.bg

България изчаква Европейската агенция по лекарствата да одобри поставянето на трета доза от ваксините за коронавирус

България изчаква Европейската агенция по лекарствата да одобри поставянето на трета доза от ваксините за коронавирус. Очакванията са това да стане до месец, обяви директорът на НЦЗПБ проф. Ива Христова. Все още не може да се прогнозира дали четвъртата вълна на коронавируса ще бъде по-тежка от предишните.

"Сравнено с миналата година към този момент има по-малко хоспитализации и е възможно вълната да не е толкова тежка, но това е спекулативно", посочи проф. Христова.

Според нея ваксините запазват висока ефективност срещу новия вариант на Ковид-19.

"Ваксините за Ковид-19 са последният писък на модата. Това е най-пречистеното, най-доброто, което може да се предложи. Поставянето на трета доза ваксина вероятно ще е необходимо, като то увеличава близо 50 пъти неутрализиращите антитела", обясни проф. Христова.

"Няма в момента легално право това да се направи. Първо трябва да бъде одобрено от Европейската агенция по лекарствата, за да започне прилагането и у нас. Надявам се това да стане до месец", уточни още директорът на НЦЗПБ.

Имунологът от БАН проф. Сорен Хайрабедян обясни, че Ковид-19 е вирус, който много бързо мутира и при него стерилизиращ имунитет не може да се постигне.

"Идеята на ваксинирането се сви от това да не се заразим – до това да не го караме тежко, което е и концепцията при противогрипните ваксини от години наред", категоричен е специалистът.

Относно доклад на САЩ, в който се посочва, че Делта вариантът е еднакво заразен за ваксинираните и неваксинираните, имунологът добави и това, че Делта мутацията е особено опасна за младите хора.

"Проблемът в САЩ ще стане световен. Болниците са пълни с млади хора под 30 години, неваксинирани", заяви проф. Сорен Хайрабедян.

Експертът обясни още, че Делта вариантът е коварен, тъй като протича като хрема и обикновена настинка. Той е категоричен, че в определени сектори все пак е необходимо да се въведе задължителна ваксинация.

Вижте повече в репортажа.

[Имунолог: Делта вариантът е много заразен, младите не се ваксинират, затова сега те попадат в болница](#)

- inews.bg

По-висок вирусен товар означава, че ако имаме заразени клетки и изолираме вируса от тях, ще изолираме 1000 пъти повече вирус

По-висок вирусен товар означава, че ако имаме заразени клетки и изолираме вируса от тях, ще изолираме 1000 пъти повече вирус. Количеството вируси, което е в една клетка, е в пъти повече, отколкото досегашните варианти. Това е и причината Делта вариантът да прави т. нар. "пробив на ваксините", обясни имунологът от Института по биология и имунология при БАН проф. Сорен Хайрабедян в ефира на Bulgaria ON AIR.

"Ако първоначалната идея беше ваксините да предлагат неутрализиращ ефект - тоест да не можем да се заразяваме, сега, това, което предлагат, е защита от тежко заболяване.", заяви още той.

По думите му при такъв огромен вирусен товар количествата на антитела, които се произвеждат след ваксиниране, не са достатъчни. "Това е вирус, който много мутира. При него стерилизиращ имунитет не може да се постигне. Този вирус реинфектира. Данни от Дания показват, че около 20% от преболедувалите се реинфектират. Тоест на 10 души двама могат да се разболеят отново. Това е при

средната статистика. Ако разгледате ситуацията с хора, които са на възраст над 65 години, около 47% могат да се реинфектират", коментира проф. Хайрабемян.

Относно доклад на САЩ, че Делта вариантът е еднакво заразен за ваксинираните и неваксинираните, имунологът подчерта, че Делта мутацията е особено опасна за младите хора. "Проблемът, който се наблюдава в момента в САЩ, и който ще стане световен, е, че болниците се пълнят с млади хора. Те имат седмично по около 250 деца в болница. Делта вариантът е много заразен, младите не се ваксинират, затова сега те попадат в болница", уточни проф. Хайрабемян.

[Проф. Сорен Хайрабемян: Делта мутацията е особено опасна за младите хора](#)

- investor.bg

Нараства броят на заразените у нас с Covid-19. Миналата седмица вече преминахме границата от над 1000 заразени на ден. Според Националната информационна система 272 са новодиагностицираните лица у нас през изминалите 24 часа с коронавирусна инфекция. Общо 2,154 млн. са поставените у нас дози от ваксините. Оказва ли се Делта вариантът еднакво заразен за ваксинираните и неваксинираните?

„По-висок вирусен товар означава, че количеството вируси в една клетка е в пъти повече, отколкото при досегашните варианти. Това е и причината Делта вариантът да прави пробив на ваксините“. Това заяви пред Bulgaria ON AIR имунологът от Института по биология и имунология при БАН проф. Сорен Хайрабемян.

По думите му при такъв огромен вирусен товар количествата на антитела, които се произвеждат след ваксиниране, не са достатъчни.

„Това е вирус, който много мутира. При него стерилизиращ имунитет не може да се постигне. Този вирус реинфектира. Данни от Дания показват, че около 20% от преболедувалите се реинфектират. При хора на възраст над 65 години около 47% могат да се реинфектират“, коментира още проф. Хайрабемян.

А относно доклад на САЩ, че Делта вариантът е еднакво заразен за ваксинираните и неваксинираните, имунологът подчерта, че Делта мутацията е особено опасна за младите хора.

[Вадят съкровища от резиденция на римски владетел](#)

- Телеграф

Археолози откриват ценни находки при разкопките в трако-римския комплекс с храм на бог Дионис край елховското село Стройно.

Според проучванията той е изграден в периода 69-96 година след Христа на площ от над 30 дка и е представлявал резиденция, разясни археологът Даниела Агре от Националния археологически институт с музей при БАН. "По всяка вероятност това е резиденция на римски администратор, владетел, който е управлявал тази територия", каза тя, цитирана от БНР. Очакванията на екипа на Даниела Агре са обектът да намери своето място в туристическата карта на страната, тъй като е уникален не само за България, но и за целия Балкански полуостров. "В Рим и около Рим са открити дворци градини на императорското семейство, на самия император и най-богатите римски фамилии. Те са в същия възроден гръцки стил като нашия обект", обяснява тя.

Единствен

Трако-римски архитектурен комплекс с кръгъл храм на бог Дионис е съществувал в античността край ямболското село Стройно, община Елхово. Той е единствен по своите мащаби, открит до момента на Балканския полуостров, разказа и пред БТА Даниела Агре. Проучванията се осъществяват за поредна година под нейно ръководство съвместно с Етнографско-археологическия музей в Елхово. Разкопките на терена започват през 2014 г. като спасителни след масивна иманярска намеса. През 2018 г. е направено цялостно геомагнитно проучване. Разкрива се архитектурен комплекс на повече от 30 декара площ, изграден по времето на римската династия на Флавиите (69 - 96 г. сл. Хр.). Целият обект представлява една сграда, оградена от стена, пред която има коридор с колонада. Във вътрешността коридорът и разположените верижни помещения оформят 15 дка двор. В централната му част се намира храм с 36 метра външен диаметър. Обектът е бил обитаван още през IX VIII век преди Христа. От този период са открити различни вносни предмети - фибули (брошки) от Мала Азия, гръцка луксозна керамика и амфорна тара от Средиземноморието и Сирия, посочи Агре. Според нея комплексът е бил императорска резиденция (домен) или такава на висш римски администратор. Помещенията и внушителният брой от 120 колони с капители са били облицовани с мрамор.

Фрагменти

Луксозният начин на живот доказват и фрагментите - от вътрешни водопроводи. По архитектурните решения се открива аналог с императорските дворци градини край Рим. За това свидетелстват и органични анализи на открити полени от редки ботанически видове. В храма са открити множество обредни предмети, сред тях и култова ръка на трако-фризийското божество Сабазий, с които се изпълнявали ритуали в чест на бог Дионис.

Военното изкуство на траките ще покажат в НАИМ

- Земя

Изложба, посветена на въоръжението на траките, подготвя Националният археологически институт с музей (НАИМ) при Българската академия на науките. Шлемове, брони, наколенници, нагръдници - това са част от предметите, които ще включат в експозицията, посветена на военното изкуство на траките, подготвена от Националния археологически институт с музей при БАН, разказва директорът му доц. д-р Христо Попов. Откриването е през ноември, участват 20 музея, сред тях и НИМ.

"Голяма изложба, посветена на тракийското въоръжение, големи, хубави комплексни находки, като тези от Златиница, Голяма Косматка, от Плетена. За тези, които са изкушени от тази материя, тези имена говорят много", каза д-р Христо Попов.

Като оригиналният тракийски шлем, открит край село Плетена в гроб на тракийски воин. Освен експозиция за тракийското въоръжение Националният археологически институт подготвя още една изложба през октомври.

"Посветена на реставрацията, на която ще се видят едни от най-хубавите и красиви предмети, реставрирани в нашето ателие през последните десетилетия. Така че ще имаме с какво да заинтригуваме аудиторията", каза доц. д-р Христо Попов.

Стр. 16

Изненадващи археологически разкрития по трасето на газопровода България - Сърбия

- marica.bg

Спасителните археологически разкопки по трасето на газопровода България – Сърбия разкриха останки от храм, вероятно на древногръцкия бог лечител Асклепий, предаде БНТ.

Преди повече от 3000 години там е имало голямо блато или тресавище, което очевидно е привлякло живот около себе си. На южния му бряг се срещат с първите обитатели.

Попаднахме на гробове от късната бронзова епоха, мъжките са с бронзови ножчета, женските са с гривни, обяснява д-р Борислав Бориславов, ръководител на археологическите разкопки от Националния археологически институт с музей - БАН. Около шията на една от жените откриват характерните за епохата златни мъниста, които изумяват с ювелирната си изработка и все още мъчат учените как са успели да ги направят.

Но в случая за археолога са по-интересни бронзовите гривни. Точното въглеродно датиране на останките може да даде яснота в един спорен за науката въпрос - времето и причините за прехода между бронзовата и желязната епоха.

Това, което като цяло може да се каже, че в тази част на днешните български земи металът не е липсвал. Нещо, което не е точно така в Тракия, например, когато през този период металът е рядкост, особено бронзът. Вероятно това е една от причините за самия преход от бронзова към желязна епоха, тъй като по различни политически причини, разпадане на добрите връзки, които са съществували в цялото Средиземноморие, в късната бронзова епоха прекъсва доставката на една от основните суровини калаят за производство на бронз, допълва д-р Борислав Бориславов, ръководител на археологическите разкопки, НАИМ-БАН. Бреговете на блатото изглежда са предлагали чудесни условия, защото животът тук кипи и през Римската епоха.

Газим в Рим. Засега предположенията ни са, че тук е било разположено може би вилно стопанство, казва д-р Борислав Бориславов, ръководител на археологическите разкопки, НАИМ-БАН. Постройката вероятно е свързана с пътната станция Мелдия по римския път Виа Милитарис. Указание, че се намира на метри от разкопките, дават двете бази за колони, открити това лято при земеделска работа. Заради размерите и изработката им, ученият смята, че са от храм.

Обикновено храмовете са край пътя. Така че всички пътуващи имат възможност да извършват ритуалите, а дори в някои от случаите са задължени да го правят, допълва д-р Борислав Бориславов, ръководител на археологическите разкопки, НАИМ-БАН. Най-често крайпътните храмове са посветени на Асклепий, който освен лечител, е закрилник и на пътниците. Но храмът и пътната станция по Виа Милитарис предстои да бъдат проучени.

Наши учени извършват най-мощното проучване на българските диалекти през 21 в

- cross.bg

Интерактивната кулинарна езикова карта на България осъществява най-крупното екипно диалектно изследване на българската езикова територия през 21 век. В Института за български език не са спирани проучванията на отделни селища или региони, но да се обхване цялата езикова територия чрез системни диалектни проучвания от екип не беше правено от 80-те години на миналия век", съобщи проф. Ани Кочева от Институтът за български език към БАН в интервю за Dir.bg.

"Отсега мога да кажа обаче, че българските диалекти в най-ново време са живи и продължават да ни изненадват", категорична е проф. Кочева.

Изследването започна преди две години и цели да покаже особеностите на българските диалекти в наше време по уникален начин - чрез кулинарни рецепти на автентични ястия и напитки, предавани от поколение на поколение в различните региони на страната. И докато местните жители разкриват тайните на местната кухня, диалектолозите улавят спецификите на местния говор. Интересно, вкусно и българско, нали? Всичко това е онагледено и с видео.

И въпреки че пандемията се отрази на проекта, езиковедите от БАН успяха през последната година да картографират Охрид, Мещица, Пернишко, Трявна, Хисаря, Родопите, Видин, Брегово. Сега предстои и експедиция в Странджа и Сакар, където се съхраняват едни от най-интересните български диалекти.

Copyright © CROSS Agency Ltd.

При използване на съдържание от Информационна агенция "КРОСС" позоваването е задължително.

Най-вкусното чудовище цъфти в Ботаническата

- Телеграф

Омайващ букет от тропически аромати на ванилия, жасмин и мед изпълниха Ботаническата градина на БАН в София в средата на август.

Точно сега зреят малките, но изключително ароматни и вкусни плодове на клементините (вид мандарини - б.а.), които са цъфтели през пролетта. В момента градината представлява истински рай от цитруси, цъфтящи лиани и екзотични дървета и растения, непознати за нашите ширини.

Едно от растенията, което предизвиква любопитството на посетителите, е мощната лиана Монстера, което на български означава Чудовище. Има различни легенди за името му. В Палермо например твърдят, че плодовете му са толкова вкусни, че могат да се определят само като чудовищни. Според Анита Комшева, която е шеф на оранжерията на тропическите растения, то е от семейство Змиярникови и се нарича така, защото прилича по някакъв начин на това влечуго. Това е лиана от тропиците с произход от Южна Америка. Много агресивна, не се спира пред нищо, за да си проправи път. Увива се около дърветата, без да паразитира върху тях, а да търси опора. Монстерата има и яки въздушни корени, които наистина приличат на пълзящото влечуго.

Всъщност неговите цветове приличат на царевичен кочан, но е характерно за семейство Змиярникови, че цъфтят винаги с такова съцветие. При чудовището

кочанът е обагрен в зелено, а спатът е присъцветен лист. Тя обясни, че и при филодендроните, които са от същото семейство, цъфтежът е подобен, а истинският цвят е самият кочан.

Отровен

Анита Комшева разказа, че плодът зрее няколко месеца и ако се вкуси, преди да е готов, е отровен. Той прилича на царевица и се разбира, че е узрял, когато всяка една кутийка придобие жълт цвят. Което е сигнал за прекрасния му вкус, наподобяващ сочен ананас.

Френски парфюм

Ако искате да помиришете оригиналния аромат на световноизвестния парфюм, който носи името и на един от най-четените криминални романи "Шанел №5", то трябва да се приближите до дървото иланг иланг. Ботаническата градина го притежава от тази пролет и е подарък от запален колекционер на екзотични растения. Стигнало е почти 1,50 м височина и в момента цъфти. На екватора и тропиците всъщност иланг иланг достига до 5 метра. С неговите венчелистчета се посипват сватбените легла, защото му се носи славата на афродизиак. Във Филипините, които са имали монопол върху производството на масло от иланг иланг, то се наричало още жасмин на бедните.

Жълти

В момента по цялото растение има цветове с различна степен на узряване, разказа Анаита Комшева. Зелените са със слаб аромат, а жълтите са с по-силен. Очаквах да е по-интензивно уханието, пошегува се Комшева.

Опияняваща

Според нея много поопияняващ мирис има плумерията, чиито цветове сякаш излъчват едновременно аромат на мед и ванилия. Тя разказа, че това растение е от много интересно семейство, което включва и много отровни растения. То е като дърво, расте като сукулент в тропическите гори, достига до 3-4 метра, силно разклонено, а по възлите с много цветове, в бяло и жълто, жълто и червено. Любопитно е да се научи, че всяко отделно цветче на плумерията не издържа повече от 24 часа, след което пада. Дървото цъфти около половин година, от началото на юни до края на октомври, тоест в най-слънчевите месеци от годината.

По нашите ширини на него горещото и сухо лято му пречи, защото то обича тропическо, да е на много висока въздушна влага. Затова към плумерията, която се гледа в оранжерии, непрекъснато се пулверизира вода, не се оставя да просъхне. Всъщност то обича висока въздушна влажност, но просъхнала почва, като и тя не бива да се оставя да изсъхне.

***

Грижат се за цитрусова гора

В ботаническата градина има цяла гора от цитрусови дръвчета. Като се започне от тривиалните лимони, мине се през портокал, мандарина, а в момента налива плод

прекрасната клементина, вид мандарина, отглеждана в Португалия. Въпреки че плодовете са малки, са изключително вкусни и ароматни, увери Анита Комшева. Тя допълни, че в градината расте и силовиден лимон, чийто плод в долната си част има връхче, което е поиздължено. Портокалите цъфтят през цялата година, като могат едновременно и да плододават. Най-вкусни и съдържащи витамини обаче са тези плодове, които са завързали от цветовете през пролетта февруари-март-април според Комшева.

Тя припомни за хората, които отглеждат у дома цитруси, че ако растат на терасата, в тези горещини трябва да се засенчват през деня. Да не се оставят с пресушена почва, а когато слънцето залезе или пък много рано сутрин обилно да се пръскат с вода. Защото листата имат нужда от висока влажност, а по този начин ще се отнеме и от високата температура, която достига по терасите. Защото трябва да признаем, че ако термометърът сочи 35 на сянка, на открито вероятно удря 50 градуса, което измъчва растенията, обясни Комшева.

Стр. 28

[Две слаби земетресения в Добрич, епицентърът на 16 км от града](#)

- [kmeta.bg](#)
- [breaking.bg](#), Две слаби земетресения край Добрич днес
- [bulmedia.net](#), Две слаби земетресения край Добрич
- [news.bg](#), Две слаби земетресения край Добрич
- [dariknews.bg](#), Две слаби земетресения са усетени в района на Добрич
- [novini.bg](#), Две слаби земетресения са регистрирани в района на Добрич

Две слаби земетресение са усетени в района на Добрич вчера. Първото от тях е регистрирано в 12.13 часа и е било с магнитуд 2.7 по Рихтер. Епицентърът на труса се намира на 16,1 км югозападно от град Добрич, съобщиха от Националния институт по геофизика, геодезия и география на БАН. По-късно през деня, в 13.36 часа днес, в района е регистрирано второ земетресение с магнитуд 1.8. Няма данни трусовете до Добрич да са усетени от жителите на близките до епицентъра населени места, информират сеизмолозите от НИГГГ-БАН.

[Образователен лагер в Рила показва, че климатичните промени в планините са вече факт](#)

- [novini.bg](#)

Фондацията "Биоразнообразие" организира образователен младежки лагер, с помощта на експерти от БАН, от НП "Рила", от Софийския и Югозападния университет. Това съобщиха организаторите.

Участниците в лагера са разгледали процесите във високите части на планините - едни от най-засегнатите в България екосистеми вследствие на климатичните промени.

Изводите са, че видовете, обвързани с тях, стесняват разпространението си и са заплашени от изчезване с повишаването на температурата, а един от символите на планината Рила и българската природа - Седемте рилски езера, променят бързо характеристиките си и в най-плитките и най-ниско разположените от тях, вече има засилена еутрофикация.

Според главен асистент Владимир Владимиров от ИБЕИ на БАН и от натрупаните до този момент наблюдения по проекта GLORIA, горната граница на гората се измества към субалпийския пояс, докато алпийските видове не могат да го направят поради липсата на по-високи местообитания.

Дъбовата коритуха – инвазивен насекомоен вид в странджанските гори

- agro.bg

По наблюдения на Лесозащитна станция - гр. Варна от 2020 г., най-силно е нападението по листата на цера

Дъбовата коритуха *Corythucha arcuata* е северноамерикански инвазивен вид, описан в литературата още през 1890 г. В Европа е констатиран за първи път през 2000 г., а в България през 2012 г. Към момента е разпространена в умерените ширини на цяла Европа, в т.ч. Русия и Турция. Установена е и в Иран. По литературни данни това насекомо не се счита за вредител в горите, но поражява сериозно дърветата в градска среда, може да е опасно за дъбовите фиданки в разсадници и млади насаждения както и да причини преждевременно опадване на листата.

В периода 2015-2017 г. ентомолози от Института за гората при БАН, съвместно с Лесозащитна станция Пловдив, проучват разпространението и биологията на коритухата. Информация за разпространението и уврежданията от нея има и в докладите по програмата за екологичен мониторинг на горските екосистеми в България. Информация за биекологията на вида може да се намери на

Насекомото е с малки размери (около 3 мм), с широки дантеленоподобни крила. То има 2-4 поколения годишно (в България са 4 в сухи години), което се благоприятства от високите температури. Видът се разпространява основно чрез транспорта и ветровите течения. Индивидите на коритухата се кроят и зимуват по листата, в пукнатините на стъблата на дърветата или в почвената постилка. Те смучат растителен сок, пробивайки долната страна на листата, което причинява обезцветяване на редица широколистни листопадни дървета в

, сред които различните видове дъб, питомен кестен, ясен, бряст, ябълка, роза, малини, бук, явор, леска, клен.

По наблюдения на Лесозащитна станция - гр. Варна от 2020 г., най-силно е нападението по листата на цера, по-слабо на благун и странджански дъб. Доказано е, че насекомото предизвиква стрес в листата на дърветата, но въпреки заниженото количество на хлорофил, те продължават своите асимилативни функции. Дъбовата коритуха може да се превърне в заплаха за горите с влошено здравословно състояние, защото увеличава чувствителността на нападнатите растения към болести и насекоми.

Наблюдението и сигнализацията за увреждания в горски територии чрез електронната информационна система на ИАГ се извършва от собствениците или лицата, на които е предоставено управлението на горските територии. За 2021 г. в системата на ИАГ е подадена информация за увреждане на общо 9580 дка, от които силно увредени 310 дка на територията на ДГС Малко Търново и средно увредени 6715 дка на територията на държавните горски стопанства М. Търново, Кости и Звездец и ДЛС Граматиково. За слабо увреждане е подадена информация за 2555 дка на територията на горските стопанства - Царево, Средец, Айтос, Звездец, Ново Паничарево и Бургас.

В България се прилагат химичен, биологичен, механичен и интегриран метод за борба със стопански значими вредители и болести в горите, съгласно действащата нормативна уредба. Изпълнението на предвидените мероприятия става след разглеждане на прогнозите от Националната комисия по лесозащита към ИАГ и с одобрението на изпълнителния директор на ИАГ. Реализацията на мероприятията се осъществява и финансира от стопаните на засегнатите горски територии, под методологичното ръководство на лесозащитните станции в страната.

Понастоящем в Института за гората се разработва дисертационна тема, свързана с дъбовата коритуха, която да даде отговор на въпросите по значението на насекомото за горите и необходимостта от провеждане на конкретни лесозащитни мероприятия. За да са успешни мерките срещу дъбовата коритуха, те трябва да обхванат обширни площи, в това число попадащи в природни паркове и Natura 2000, където е ограничена употребата на продукти за растителна защита. Разработването на биологични мерки е бавно, трудоемко и в световен мащаб все още е на ниво лабораторни опити.

На 17 август астрофизикът Пенчо Маркишки ще обясни как да наблюдаваме и заснемем предстоящите астрономически събития

- mediabricks.bg

Този вторник, 17 август, Кръжокът по астрономия ще се проведе в Астрономическата обсерватория на СУ в Борисовата градина от 19:30 ч. Лектор ще бъде астрофизикът и един от най-добрите астрофотографи в България Пенчо Маркишки. Той ще ни разкаже повече за астрономическите събития, които ще наблюдаваме до края на тази година и начините, по които да бъдат заснети. С него ще си поговорим за затъмненията и за някои по-малко известни особености около тях: що е то сезон на затъмненията, сарос, как се отчитат някои от видовете лунни месеци и други. Събитието е безплатно и всеки любител на астрономията е добре дошъл, като при хубаво време са планирани и наблюдения на Луната и Сатурн с телескопите на обсерваторията. Ще коментираме оставащите до края на 2021 г. две затъмнения, както и 4-те догодина. Ще обсъдим условията за наблюдения на някои по-ярки комети и по-активни метеорни потоци за тази година и догодина. Пенчо Маркишки е роден през 1970 г. в гр. Шумен. През 1985 г. започва да се занимава с фотография и астрофотография. По-късно конструира първите си стационарни и преносими инструменти за фотографски астрономически наблюдения. Авторът има много публикации в наши и чужди научнопопулярни издания, посветени на оптиката, астрономията и астрофотографията. От 2008 г. работи като оптик в Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория при БАН и в катедра „Астрономия“ на СУ „Св. Климент Охридски“. Може да подкрепите MediaBricks.bg чрез платформата Patreon Become a Patron!

Георги Господинов и Александрина Пендачанска с майсторски класове на Аполония 2021 г.

- class.bg

Двете събития са част от разнообразната тазгодишна програма на Фестивала в Созопол, който ще се проведе между 30 август и 6 септември

Тази година програмата на Празниците на изкуствата Аполония 2021 включва два изключително вълнуващи майсторски класа - на оперната прима Александрина Пендачанска и на един от най-разпознаваемите български автори и драматурзи Георги Господинов. Двете събития ще позволят на избраните участници да се докоснат до магията на изкуството и да научат от първо лице тайните на творческото писане и оперното пеене. Представянето на участниците в майсторския клас на Георги Господинов ще бъде на 5 септември, а на Александрина Пендачанска - ден след това, на 6 септември от 19:00 ч. Пълната програма на Фестивала може да бъде

открита на официалния уебсайт www.apollonia.bg, а билетите за събитията са достъпни в мрежата на Eventim.

Георги Господинов е поет, писател, драматург и литературовед - един от най-четените и превеждани български автори по света, чиито произведения са преведени на над 25 езика. Номинираната за Оскар през 2017 г. анимация „Сляпата Вайша" е създадена по едноименния разказ на Господинов. Той дебютира през далечната 1992 г. с поетическата книга „Лapidариум", която веднага е високо оценена и печели Националната литературна награда за дебют.

Георги Господинов е доктор по филология, литературовед в Института за литература при БАН и преподавател в Нов български университет. На Фестивала на изкуствата Аполония през 2005 г. той става носител на наградата Аполон Токсофорос, която се връчва за изключителен принос в развитието на българската култура и представянето ѝ зад граница.

Александрина Пендачанска е една от най-известните български оперни певици. Първото ѝ участие на Аполония е през далечната 1989 г., когато е само на 19 г. След това, 10 години по-късно, през 1999 г. тя отново е част от Фестивала. Александрина Пендачанска е номинирана три пъти за награди „Грами" и се превъплъщава в над 70 роли за 30 години на сцената. Днес тя пее в най-големите оперни театри по света, а през 2012 г. получава Награда за опера в музикалните награди на BBC.

Аполония 2021 ще представи някои от най-обичаните съвременни български музиканти, сред които са Стефан Вълдобрев и Обичайните заподозрени, Васил Петров и Ангел Заберски, Четиримата пианисти и редица други. Освен майсторски класове и концерти, зрителите на Аполония 2021 г. ще могат да се насладят и на редица кинопрожекции, театрални постановки и много други. Всички събития от програмата на фестивала ще се проведат на открито и при спазване на всички здравни мерки.

[Софийската опера ще отбележи 85-годишнината на Никола Гюзелев през ноември](#)

- bta.bg

култура - музика - Никола Гюзелев

Софийската опера ще отбележи 85-годишнината на Никола Гюзелев през ноември

Софийската опера ще отбележи годишнината на оперната легенда и художника Никола Гюзелев през ноември, съобщиха от фондация "Никола Гюзелев". Тогава ще бъде връчена и международната награда на името на големия бас за оперно изпълнителско и изобразително изкуство.

През 2016 г., за неговата 80-годишнина, на негово име бе наречен Летният театър в родния му град Павликени и площад в София.

Гюзелев е роден на 17 август 1936 г. Още първите години от живота му са белязани със знака на музиката и живописата. Започва да пее от съвсем малък. На 11-годишна възраст вече изпълнява главната роля в оперната постановка "Малкият цигулар" в родния си град. На същата възраст осъзнава, че има и друга дарба - на художник. Така започва да рисува, да пее и да свири, като в различни периоди от детството си вярва, че ще бъде велик художник, ненадминат певец или бъдещ Паганини.

Когато е на 15, веднъж чува по радиото изпълнение, което го кара да "замръзне". Монологът на Борис от операта "Борис Годунов" на Мусоргски в изпълнение на Едмонд Косовски пробужда в него любовта към операта. През 1951 г. семейството му се премества да живее в София. Започва да посещава оперни и театрални спектакли, в училищни концерти изпълнява ролите на княз Игор, Иван Сусанин и тореадора от "Кармен". Не спира и с рисуването - печели конкурси в училище. Приет е в художествената академия, в специалността "Живопис". Като студент се отличава с ярка дарба и отлична техника.

По време на следването си учи и пеене при Цветана Събева и Илия Йосифов, и става солист в ансамбъла за песни и танци при Министерството на вътрешните работи. Явява се на конкурс за нови членове на академичния хор "Георги Димитров", където изпълнява ария на Иван Сусанин и печели конкурса. Участва в редица концерти и фестивали в Москва, Виена и Хелзинки (1962), където е отличен със златен медал като солист.

През 1960 г., когато с отличие завършва висшето си художествено образование, му предлагат договор за работа в Операта в Берлин и той се подготвя да замине. По това време Гюзелев се среща с оперния певец и музикален педагог Христо Бръмбаров и взема решение да остане в България и да учи пеене при него. Завинаги остава благодарен на учителя си, за когото през целия си живот говори с много обич и почитание.

През 1960 г. Гюзелев става стажант в Софийската народна опера. Година и половина по-късно - на 27 юни 1961 г., дебютира в ролята на Тимур в премиерния спектакъл на "Турандот". През 1961 г. става и редовен артист в Народната опера. Следват ролите на Миха от "Продадена невеста" и отец Гавраил от операта на Константин Илиев "Боянският майстор".

През 1968 г. за пръв път стъпва на сцената на театър "Реджо" в Парма, Италия, и грабва сърцата на публиката. Той изпълнява ролята на Атила от едноименната опера на Верди. Успехът му е колосален. Гюзелев пее на големите оперни сцени в Европа,

Северна и Южна Америка, Австралия, Япония. Негови партньори на сцената са били Борис Христов, Николай Гяуров, Гена Димитрова, Ана Томова-Синтова, Владимир Атлантов, Евгений Нестеренко, Елена Образцова, Франко Корели, Джоан Съдърланд, Лучано Паваротти, Пласидо Доминго, Пиеро Капучили, Ренато Брузон, Катя Ричарели, Грейс Бъмбри, Лео Нучи и много други.

Неговите последни изпълнения на голямата сцена са в Италия, на Арената в гр. Мачерата с ролите на Филип Втори и Великия инквизитор от "Дон Карлос" на Верди през лятото на 2005 г., както и в Прага - с концерт в прочутата концертна зала "Рудолфинум" през декември 2008 г. В Софийска опера пее на Коледния концерт по случай удостояването му със званието Доктор хонорис кауза на БАН през декември 2009 г.